

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 1178/23
9.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Милимира Лукића, председника већа, Оливере Анђелковић и Маје Илић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Мирјане Јанковић Недић, записничара, у кривичном поступку против **окривљеног АА и др.**, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288 став 1 у вези члана 278 став 1 КЗ подстрекавањем у вези члана 34 КЗ и др., одлучујући о жалбама окривљеног АА, његових бранилаца, адвоката Ивице Вуковића и адвоката Виктора Гостиљца, браниоца окривљеног ББ, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића и браниоца окривљеног ГГ, адвоката Николе Михајловића, изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду К.бр.1541/21 од 20.03.2023. године, након одржане седнице већа дана 26.03.2024. године и 27.03.2024. године, у смислу одредбе члана 447 став 2 ЗКП, те већања и гласања, дана 27.03.2024. године и дана 09.04.2024. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

Делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљеног АА адвоката Ивице Вуковића и адвоката Виктора Гостиљца, браниоца окривљеног ББ, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић и браниоца окривљеног ГГ, адвоката Николе Михајловића, у погледу правне квалификиције кривичног дела, те усвајањем наведених жалби, као и жалбе браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића у делу одлуке о кривичној санкцији, а поводом жалбе окривљеног АА, по службеној дужности, у смислу одредбе члана 451 став 2 ЗКП, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Другог основног суда у Београду К.бр.1541/21 од 20.03.2023. године, тако што Апелациони суд у Београду кривично-правне радње окривљених **правно квалификује**, и то окривљеног АА и окривљеног ББ као кривично дело изазивање опште опасности подстрекавањем из члана 278 став 1 КЗ, у вези члана 34 КЗ, а окривљеног ГГ, као кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, за која их применом наведених законских одредби, те одредби чланова 4, 42, 45, 54, 50 и 63 КЗ, **ОСУЂУЈЕ**, и то: **окривљеног АА, на казну затвора у трајању, од 4 (четири) године**, у коју му се урачунава време проведено у

притвору од 25.01.2019. године до 07.03.2019. године, **и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, окривљеног ББ, на казну затвора у трајању од 3 (три) године**, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 24.01.2019. године до 20.02.2019. године, **и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, окривљеног ВВ, за кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ подстрекавањем у вези члана 34 КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци**, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 21.12.2018. године до 24.01.2019. године и **окривљеног ГГ, на казну затвора у трајању од 4 (четири) године**, и на новчану казну у износу од **100.000,00 динара**, с тим што су окривљени дужни да новчану казну плате у року од 3 (три) месеца, од правноснажности пресуде, а ако новчану казну не плате у одређеном року, суд ће, сходно одредби члана 51 став 2 КЗ, новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора,

док се жалбе окривљеног АА, његових бранилаца, браниоца окривљеног ББ, браниоца окривљеног ВВ и браниоца окривљеног ГГ у преосталом делу, као и жалба јавног тужиоца Другог основног јавног тужилаштва у Београду, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Другог основног суда у Београду К.бр.1541/21 од 20.03.2023. године, окривљени АА и окривљени ББ оглашени су кривим, због извршења по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности подстрекавањем из члана 288 став 1 у вези са чланом 278 став 1 КЗ у вези са чланом 34 КЗ, окривљени ВВ, због извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ подстрекавањем у вези са чланом 34 КЗ и окривљени ГГ, због извршења кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288 став 1 у вези са чланом 278 став 1 КЗ, за која су применом наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42, 45, 54 и 63 КЗ, те члана 424 ЗКП, осуђени на казне затвора и то окривљени АА, на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу судије за претходни поступак Другог основног суда у Београду Кпп.Д.бр.12/19 од 27.01.2019. године, а који му се рачуна од 25.01.2019. године до 07.03.2019. године, када му је притвор укинут решењем Другог основног суда у Београду Кпп.бр.22/19 – Кпп.Д.бр.12/19 од 07.03.2019. године, окривљени ББ на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу судије за претходни поступак Другог основног суда у Београду Кпп.Д.бр.11/19 од 24.01.2019. године, који му се рачуна од 24.01.2019. године, када је лишен слободе до 20.02.2019. године, када му је притвор укинут решењем судије за претходни поступак Другог основног суда у Београду Кпп.бр.21/19 – Кпп.Д.бр.11/19 од 20.02.2019. године, окривљени ВВ на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу судије за претходни поступак Другог основног суда у Београду Кпп.Д.бр.291/18 од 23.12.2018. године, који му се рачуна од 21.12.2018. године до 24.01.2019. године, када му је притвор укинут решењем судије за претходни поступак Другог основног суда у

Београду Кпп.Д.бр.291/18 – Кпп.бр.558/18 од 24.01.2019. године и окривљени ГГ на казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци. Истом пресудом, а на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, оштећени ДД и оштећена ЂЂ упућени су на парницу ради остваривања имовинско-правног захтева. На основу одредбе члана 264 став 1 ЗКП окривљени АА, окривљени ББ, окривљени ВВ и окривљени ГГ обавезани су да надокнаде трошкове кривичног поступка из члана 261 став 2 тачка 7, 8 и 9 ЗКП, с тим што је одређено да ће суд о висини истих одлучити накнадно посебним решењем, сходно одредби члана 262 став 2 ЗКП.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-јавни тужилац Другог основног јавног тужилаштва у Београду, због одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и првостепену пресуду преиначи, тако што ће окривљеног АА осудити на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, окривљене ББ и ВВ на казне затвора у трајању од по 5 (пет) година, а окривљеног ГГ на казну затвора у трајању од 6 (шест) година,

-окривљени АА, без навођења законског основа, а из образложења жалбе произлази да је исту изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, с предлогом да га Апелациони суд у Београду ослободи од оптужбе,

-бранилац окривљеног АА, адвокат Ивица Вуковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, с предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу, отвори претрес и првостепену пресуду преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

-бранилац окривљеног АА, адвокат Виктор Гостиљац, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и првостепену пресуду преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Зора Добричанин Никодиновић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији, имовинско-правном захтеву и трошковима кривичног поступка, с предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе применом одредбе члана 423 тачка 1 ЗКП, јер дело које је предмет оптужбе није кривично дело или га ослободити од оптужбе применом одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП, услед недостатка доказа или пак одбацити оптужни предлог јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду, на основу одредбе члана 416 став 1 тачка 2 ЗКП, јер јавни тужилац није овлашћени тужилац за кривично дело које је предмет поступка, истовремено захтевајући да заједно са окривљеним буде позвана на седницу већа другостепеног суда,

-бранилац окривљеног ВВ, адвокат Горан Пејић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду и окривљеног ВВ ослободи од оптужбе, истовремено захтевајући да буде обавештен о седници већа другостепеног суда и

-бранилац окривљеног ГГ, адвокат Никола Михајловић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и првостепену пресуду преиначи и окривљеног ГГ ослободи од оптужбе или да га огласи кривим за извршење блажег кривичног дела или да у погледу кривичне санкције окривљеном изрекне блажу казну, захтевајући да буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

Одговоре на жалбу јавног тужиоца Другог основног јавног тужилаштва у Београду, поднели су:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Ивица Вуковић, са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије као неосновану жалбу јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду или да исту одбаци као недозвољену на основу одредбе члана 456 став 2 ЗКП у вези са чланом 13 став 2 Закона о високом савету тужилаштва,

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Зора Добричанин Никодиновић, с предлогом да Апелациони суд у Београду одбије као неосновану жалбу јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду и

-бранилац окривљеног ГГ, адвокат Никола Михајловић, с предлогом да Апелациони суд у Београду укине ожалбену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да пресуду преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или у погледу кривичне санкције окривљеном изрекне блажу казну.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је, у поднеску Ктж.бр.1265/23 од 09.11.2013. године, предложио да Апелациони суд у Београду усвоји као основану жалбу јавног тужиоца Другог основног јавног тужилаштва у Београду и првостепену пресуду преиначи у погледу одлуке о кривичној санкцији у складу са жалбеним предлогом тужилаштва, а да жалбе окривљеног АА, његових бранилаца, адвоката Ивице Вуковића и адвоката Виктора Гостиљца, браниоца окривљеног ББ, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића и браниоца окривљеног ГГ, адвоката Николе Михајловића, одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду одржао је седницу већа дана 26. и 27.03. 2024. године, у присуству јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, Лидије Комлен Николић, окривљеног АА, његових бранилаца, адвоката Ивице Вуковића и адвоката Виктора Гостиљца, окривљеног ББ и његовог браниоца, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић и адвоката Александра Златић, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића и браниоца окривљеног ГГ, адвоката Срђана Мауковића, по

заменичком пуномоћју адвоката Николе Михајловића, који је био присутан другог дана седнице већа, те је, размотривши списе предмета, заједно са побијаном пресудом коју је испитао у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, а по оцени жалбених навода и предлога, те навода бранилаца окривљених из одговора на жалбу јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду, а имајући у виду и предлог јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду из напред наведеног писаног поднеска, одлучио као у изреци пресуде.

Жалбама окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Ивице Вуковића и адвоката Виктора Гостиљца, браниоца окривљеног ББ, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића, побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 1 ЗКП тако што се истиче да је пресуда заснована на доказима на којима се по одредбама овог законика не може засновати, и то записницима о саслушању окривљених ББ и ВВ од 24.01.2019. године, као и записнику о саслушању окривљеног ББ од 19.02.2019. године из претходног поступка, јер су наведени записници сачињени супротно одредби члана 9 ЗКП, уз примену обмане. Самим тим, по мишљењу подносилаца жалби, сходно одредби члана 16 став 1 ЗКП и члана 84 став 1 ЗКП на наведеним доказима не може бити заснована судска одлука, због чега су поменути записници морали бити издвојени из списка предмета.

Наиме, у жалбама окривљеног АА, његових бранилаца и браниоца окривљеног ББ наводи се да је одбрана овог окривљеног незаконито прибављена дана 24.01.2019. године, јер је поступајући заменик јавног тужиоца гарантовао окривљеном ББ да ће, уколико терети окривљеног АА за извршење кривичног дела, закључити Споразум о признању кривичног дела којим ће му бити изречена казна од 6 месеци затвора уз примену електронског надзора, и да ће на тај начин сачувати свој посао у ... Оваква понуда заменика јавног тужиоца, по мишљењу бранилаца, представља обману у коју је окривљени ББ поверовао, због чега је приступио давању изјаве чији су главни елементи били унапред договорени са поступајућим замеником јавног тужиоца, а о чему је сведочио и бранилац по службеној дужности наведеног окривљеног, адвокат Милош Митровић.

У жалби браниоца окривљеног ВВ, адвоката Горана Пејића наводи се да је записник о саслушању овог окривљеног из претходног поступка од 24.01.2019. године незаконит доказ, из разлога што је окривљени изведен из Окружног затвора у Београду и одведен на Макиш у циљу изнуђивања његовог исказа од стране полицијских службеника, због чега овај записник мора бити издвојен из списка предмета.

Међутим, Апелациони суд у Београду је овакве жалбене наводе бранилаца окривљених оценио као неосноване, јер је првостепени суд у образложењу побијане пресуде навео јасне и аргументоване разлоге из којих је одбио предлог бранилаца окривљених да се као незаконити из списка предмета издвоје наведени записници, налазећи да се ради о законитим доказима сачињеним у складу са одредбама ЗКП, с обзиром да су окривљени, након што су поучени о својим правима у поступку у присуству бранилаца изнели своје одбране, а потом су без икаквих примедби потписали записник, што су учинили и њихови браниоци, такође не стављајући никакве примедбе. Осим тога, првостепени суд је имао у виду да је бранилац по

службеној дужности окривљеног ББ, адвокат Милош Митровић, преговарао са поступајућим замеником јавног тужиоца другог ОЈТ у Београду у вези закључења Споразума о признању кривице, о чему се изјашњавао приликом испитивања у својству сведока, међутим, и по оцени овог суда, ти преговори, супротно тврдњи бранилаца, не могу представљати обману којом се утиче на слободу воље или изнуђује признање. Ово и због тога, што присуство браниоца има за циљ отклањање сумње у то да је на окривљеног вршен недозвољен утицај приликом преговора о закључењу Споразума о признању кривичног дела, а осим тога, браниоцу је познато на који начин се по одредбама Законика о кривичном поступку склапа Споразум о признању кривичног дела.

Да у конкретном случају није примењена обмана према окривљеном ББ на начин како се жели представити у жалбама браниоца овог окривљеног, као и окривљеног АА и његових бранилаца, говори и то да је окривљени ББ у одбрани изнетој дана 19.02.2020. године, пред поступајућим замеником јавног тужиоца, дакле након скоро месец дана од првобитно дате одбране, остао при тој одбрани од 24.01.2019. године, иако у међувремену није дошло до закључења било каквог споразума. Дакле, с обзиром на све наведено, првостепени суд је, и по оцени овог суда, правилно закључио да је нелогично да окривљени ББ и даље остаје код признања које је дао услед обмане. Из истих разлога првостепени суд, с правом није прихватио ни измењену одбрану окривљеног ББ дату на главном претресу, у којој је тврдио да је одбрану у претходном поступку дао под обманом, због чега су жалбени наводи браниоца овог окривљеног, као и окривљеног АА и његових бранилаца којима се у овом делу оспорава оцена одбране окривљеног ББ са главног претреса, оцењени као неосновани.

У жалби браниоца окривљеног ГГ, адвоката Николе Михајловића, наводи се да је првостепени суд у образложењу побијане пресуде пропустио да наведе јасне разлоге из којих је одбио предлог браниоца да се из списка предмета издвоји као незаконит доказ записник о саслушању окривљеног ГГ од 23.12.2018. године, из разлога што је саслушање овог окривљеног обављено у просторијама Полицијске станице у Младеновцу, на територији на којој заменик јавног тужиоца Другог основног јавног тужилаштва у Београду нема овлашћења да поступа, а за то није прибавио одобрење надлежног ОЈТ у Младеновцу.

Због тога, бранилац окривљеног ГГ сматра да је првостепена пресуда у односу на његовог браћеника донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 1 ЗКП.

Међутим, по оцени овог суда, изнети жалбени наводи су неосновани, јер се у конкретном случају не ради о наведеној битној повреди одредаба кривичног поступка, због чега је првостепени суд правилно поступио када је одбио наведени предлог браниоца окривљеног ГГ, дајући за овакву своју одлуку у образложењу пресуде довољне и јасне разлоге. Наиме, из списка предмета, и то дописа број 52072020 од 25.08.2020. године, који је изведен као доказ, а на који се позива и првостепени суд на страни 205 образложења, произлази да је саслушање овог окривљеног обављено од стране јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду ван подручја суда пред којим тужилац поступа, односно у просторијама ПС Младеновац, о чему је обавештен јавни тужилац

ОЈТ у Младеновцу, дакле, у складу са одредбом члана 298 став 3 ЗКП, јер је интерес истраге то захтевао, с обзиром да је окривљени ГГ био задржан у просторијама ПС Младеновац због другог кривичног дела.

Надаље, жалбама бранилаца окривљеног АА, окривљеног ББ и окривљеног ВВ побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП тако што се истиче да у изреци у односу на ове окривљене није описана ниједна радња која чини битно обележје кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, односно да изрека не садржи психички однос окривљених у односу на последицу у виду опасности за живот и тело људи, јер из датог описа радњи извршења не произлазе законска обележја овог кривичног дела да окривљени изазову конкретну опасност за живот или тело људи или имовину већег обима. У наведеним жалбама, као и жалби браниоца окривљеног ГГ, посебно се инсистира на томе да је једина умишљајна радња окривљених која је наведена у оптужном акту и која је била предмет доказивања у овом кривичном поступку, да се запали аутомобил, а то је радња која је битно обележје само кривичног дела оштећење или уништење туђе ствари из члана 212 КЗ, које спада у групу кривичних дела против имовине за које се гоњење предузима по приватној тужби, те стога не постоји ни захтев овлашћеног тужиоца, а што је разлог за одбацивање оптужног акта. Надаље се у жалбама бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, наводи да је изрека пресуде неразумљива у односу на радње подстрекавања, јер у истој није описано у чему се састоје радње посредног подстрекавања наведених окривљених којима је створена одлука код наредног окривљеног у низу да изврши кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, а радње које су описане у изреци не представљају радње подстрекавања у смислу члана 34 КЗ, а пропуштање да се наведу те радње, према наводима жалби бранилаца окривљеног АА, посебно се уочава код њиховог браћеника.

Међутим, Апелациони суд у Београду је изнете жалбене наводе оценио као неосноване, с обзиром да је изрека побијане пресуде јасна и у истој је описано у чему се састоје радње посредног подстрекавања окривљеног АА у односу на окривљеног ББ, затим, окривљеног ББ у односу на окривљеног ВВ, као и радње овог окривљеног у односу на окривљеног ГГ, а које су имале такав ефекат да је код подстрекнутих лица у низу створена одлука да се изврши кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ. Описане радње подстрекача за које се окривљени терете, очигледно су биле подобне за стварање одлуке код извршиоца - окривљеног ГГ да запали аутомобил који се налазио у гаражи оштећеног ДД, при чему су окривљени АА, ББ и окривљени ВВ, као посредни подстрекачи имали умишљај у односу на последицу овог кривичног дела, јер су били свесни да предузимањем радњи описаних у изреци побијане пресуде стварају свест и вољу код сваког од наредних у низу да се паљењем аутомобила доведе у опасност живот и тело људи, јер су знали да се аутомобил налази у гаражи оштећеног, а која је у саставу куће.

Насупрот жалбеним наводима бранилаца окривљеног АА, из изреке побијане пресуде јасно произлази на који начин је овај окривљени створио одлуку код окривљеног ББ да изврши наведено кривично дело, а радња подстрекавања окривљеног АА садржала је налог да се запали возило оштећеног ДД које се налази у гаражи, будући да је окривљеном ББ, од кога је тражио да нађе лице од поверења које

ће да предузме конкретне радње, навео тачну локацију где се налази аутомобил који треба да се запали, те је окривљени ББ даље предузео радње у циљу проналаска човека од поверења, тако што је пронашао окривљеног ВВ, од кога је тражио да пронађе лице које би предузело конкретне радње, што је окривљени ВВ и учинио, из чега произлази да је окривљени ББ својим радњама створио одлуку код окривљеног ВВ да предузме конкретне радње у циљу проналаска непосредног извршиоца – окривљеног ГГ, кога је својим радњама подстрекао да изврши предметно кривично дело, јер је на основу датих одредница дошао до гараже оштећеног, која је спојена са кућом оштећеног, те предузео радње извршења кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, на начин описан у изреци пресуде, изазивајући конкретну опасност по живот и тело оштећеног и ЋЋ. Дакле, код свега наведеног, првостепени суд је правилно закључио да се у радњама окривљених АА, ББ и окривљеног ВВ, стичу обележја посредног подстрекавања из члана 34 КЗ, због чега су супротни жалбени наводи бранилаца ових окривљених којима се оспорава овакав закључак првостепеног суда, оцењени као неосновани.

Надаље, неосновано се жалбеним наводима бранилаца окривљених побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, јер је по налажењу овог суда првостепени суд у погледу свих чињеница које су предмет доказивања, у образложењу побијане пресуде навео довољно јасне и аргументоване разлоге који не садрже никакве нејасноће, нелогичности нити противречности, па ни у делу образложења датом на странама 206 и 207 побијане пресуде. У том смислу, жалбени наводи браниоца окривљених, да је умишљај окривљених био усмерен на оштећење имовине оштећених – паљење возила, а не на њихов живот и тело, те да се у радњама окривљених стичу обележја кривичног дела уништење и оштећење туђе ствари из члана 212 КЗ, за које се гоњење предузима по приватној тужби, оцењени као неосновани, имајући у виду да из утврђеног чињеничног стања произлази да је умишљај окривљених био усмерен на то да се паљењем аутомобила доведе у опасност живот и тело људи, односно поменутих оштећених, будући да је окривљенима било познато да су гаража и стамбени објект оштећених повезани.

Тачно је да је првостепени суд у образложењу пресуде на страни 207 навео да сама чињеница да је окривљени ББ радње предузео у раним јутарњим часовима када је најмања вероватноћа и могућност да буде уочен или примећен у предузимању истих и када је најмања вероватноћа да ће неко од комшија, а самим тим и оштећени приметити пожар, што све по налажењу првостепеног суда указује да је њихов умишљај поред евидентног уништења имовине оштећених био усмерен на живот и тело оштећеног, а и чланова његове породице, а који закључак се оспорава у жалбама бранилаца окривљених АА, ББ и окривљеног ВВ. Међутим, изнети разлози првостепеног суда не доводи у сумњу правилност закључка суда датог на страни 206 образложења пресуде да је у ланчаном низу подстрекача, свако од окривљених наводио локацију где се возило, које је требало да се запали налази, односно да је задатак који је тражио окривљени АА у целом низу пренет верно, из чега јасно произлази да су сви окривљени знали где се налази аутомобил, да је паркиран на адреси у улици ... у ..., у гаражи која је спојена са стамбеним објектом, односно да представљају јединствену грађевинску целину. Према томе, и по оцени овог суда окривљени АА, окривљени ББ и окривљени ВВ, као посредни подстрекачи приликом извршења својих радњи, били су свесни да

предузимањем истих стварају свест и вољу код сваког од наредних у низу да се доведе у опасност живот и тело људи, а која конкретна опасност је и наступила предузимање радње од стране непосредног извршиоца, окривљеног ГГ, што су сви окривљени и хтели.

Због свега наведеног, супротни жалбени наводи бранилаца наведених окривљених, којима се оспорава овакав закључак првостепеног суда, тако што се истиче да је умишљај окривљених био усмерен искључиво на оштећење возила, оцењени као неосновани, јер би у том случају било довољно само да се каже регистарски број возила, као и марка, а окривљени који су вршили подстркавање су управо наводили локацију, свесни да паљењем возила на тој локацији – гаражи, могу да изазову конкретну опасност за живот и тело људи – оштећеног и ..., до чега је и дошло након извршења кривичног дела од стране окривљеног ГГ.

Жалбама окривљеног АА, његових бранилаца, бранилаца окривљеног ББ и окривљеног ВВ побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, тако што се у жалбама износи сопствена анализа изведених доказа, другачија од оне коју је првостепени суд навео у побијаној пресуди и истиче да је пресуда заснована на незаконитим доказима, односно одбранама окривљеног ББ, ВВ и окривљеног ГГ, датим у претходном поступку, а о чему је било речи у претходном делу образложења, због чега браниоци сматрају да нема доказа да су њихови брањеници предузели радње на начин описан у изреци пресуде.

Међутим, Апелациони суд у Београду је изнете жалбене наводе бранилаца окривљених оценио као неосноване, с обзиром да је првостепени суд чињенично стање у односу на сваког окривљеног понаособ, правилно и потпуно утврдио правилном оценом изведених доказа, а пре свега оценом одбрана окривљених ББ, окривљеног ВВ и окривљеног ГГ, датим у претходном поступку, у којима су признали извршење радњи за које су оглашени кривим, која признања су у погледу чињеница које су предмет доказивања јасна, детаљна и међусобно сагласна, а такође су сагласна са другим изведеним доказима, ближе наведеним у образложењу пресуде. За своја чињенична утврђења из изреке, насупрот жалбеним наводима окривљеног бранилаца наведених окривљених, окривљеног АА, као и наводима жалбе браниоца окривљеног ГГ, којима се једино оспорава правилност утврђеног чињеничног стања у погледу висине штете настале од пожара, првостепени суд је у образложењу пресуде навео довољно јасне и аргументоване разлоге које као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, према изреци побијане пресуде, окривљени АА је имао вишегодишњи проблем са оштећеним ДД, који је у оквиру ..., крајем септембра или почетком октобра 2018. године у ресторану "...", који се налази у ..., у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је исто забрањено, чије је извршење хтео, са умишљајем подстрекао окривљеног ББ да као саучесник изврши кривично дело изазивање опште опасности подстрекавањем, тако што је у једном тренутку током прославе, када су остали насамо, повео разговор са окривљеним ББ, према коме је гајио поверење, па је током разговора од њега затражио помоћ и услугу да пронађе неко лице од поверења како би у виду опомене запалило аутомобил оштећеног, предочавајући му чињеницу да са оштећеним има проблем и сукоб, при чему окривљени АА у том моменту није прецизирао о ком лицу се ради, али је изричито појаснио и навео окривљеном ББ где се налази кућа

оштећеног, објашњавајући му да је потребно да се запали аутомобил марке ..., сиве боје, који је паркиран у гаражи која се налази до улице ..., рекавши му да ће за ту услугу дати новац месец и по дана по обављеном послу, када се ситуација смири, при чему је окривљени ББ био свестан друштвеног положаја и позиције коју има окривљени АА, рачунајући да му може нешто помоћи у његовом животу и животу његове породице, при чему је био свестан и да је од његовог утицаја могао зависити посао ... која ради у ..., чиме је све створио одлуку код окривљеног ББ да пристане да му пружи помоћ и да у својству посредног подстрекача изврши означено кривично дело, па је подстрекнут на напред описани начин.

Надаље, из изреке побијане пресуде се утврђује да се окривљени ББ почетком децембра месеца 2018. године насамо нашао са окривљеним ВВ у кога је имао поверење, испред његове куће у ..., која се налази у ул..., када је у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено, чије је извршење хтео, са умишљајем подстрекао да као саучесник изврши кривично дело изазивање опште опасности подстрекавањем, тако што му је, док су разговарали, знајући да овај познаје много људи у ..., предочио да за њега има посао и да му је потребна његова услуга, да му пронађе човека од поверења, објашњавајући му да је потребно да се опомене оштећени, тако што ће неко лице које окривљени ВВ пронађе, запалило аутомобил у кући која се налази 200 метара од његове, чиме је као посредни подстрекач, користећи њихов ранији познанички однос, створио одлуку код окривљеног ВВ, да он након овог њиховог поверљивог разговора, пронађе лице за обављање наведеног посла, ангажујући окривљеног ГГ, који је за паљење аутомобила од окривљеног ВВ затражио новац, коју чињеницу је потом после пар дана окривљени ВВ пренео окривљеном ББ, рекавши му да је лице које је пронашао спремно да запали аутомобил и да за ту услугу тражи новац, на шта је окривљени ББ пристао, с обзиром да му је окривљени АА обећао да ће за ту услугу дати новац, па је након тога подстрекнут на описани начин.

У даљем низу подстрекача, из изреке побијане пресуде се утврђује да је окривљени ВВ око 05. или 06. децембра 2018. године, испред своје куће у ..., у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено, чије извршење је хтео, са умишљајем подстрекао окривљеног ГГ да изврши кривично дело изазивање опште опасности, тако што је разговарао са њим и питао га да ли је заинтересован да му отпише дуг који има према њему, уколико обави неки посао за њега, па пошто је то окривљеном ГГ била примамљива понуда, пристао је да чује о чему се ради, те му је окривљени ВВ казао да је потребно да запали један ..., сиве боје, који се налазио у гаражи, детаљно му појашњавајући локацију на којој се налази тај аутомобил, на основу којих одредница се окривљени ГГ лако одредио, јер живи у ..., који му је познат, чиме је створио одлуку код њега да изврши поменуто кривично дело, јер му је окривљени ВВ рекао да ће га поред отписа дуга, по обављеном послу частити са још новца, па је након тога подстрекнут на напред описани начин.

На крају, из изреке побијане пресуде утврђује се да је окривљени ГГ, коме се суди у одсуству, 12.12.2018. године око 03:20 часова у ..., у ул. ..., у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено, чије је извршење хтео, са осуђеном ЕЕ, у односу на коју је поступак правноснажно окончан, општеопасном радњом, изазивајући опасност за живот и тело људи и то оштећеног ДД и оштећене ЂЂ, тако што га је осуђена возилом марке "...", са ближим карактеристикама као у

изреци, довезла до близине места догађаја, те је он изашао из возила, носећи ранац у коме су се налазили цигла и флаша са бензином – молотовљев коктел, упућујући се ка гаражи међусобно спојеној са кућом оштећеног ДД, у којој се налазило паркирано путничко моторно возило марке ..., сиве боје, на начин да је доласком до исте, узео циглу из ранца којом је разбио прозор улазних врата гараже, извадио из ранца стаклену флашу запремине од 1 литра, у коју је претходно сипао моторни бензин, где је преко грлића флаше ставио крпу, коју је пре тога полио бензином, затим је преко крпе и грлића флаше ставио чеп од флаше, да би потом крпу запалио отвореним пламеном упалача, услед чега се пламен распламсао, па је такву флашу убацио у унутрашњост предњег дела гараже, ближе улазу у пределу задњег дела наведеног возила, по чијем поду се пролио бензин, који је поспешивач горења и чија испарења су у контакту са отвореним пламеном створеним паљењем и горењем крпе разбуктала пожар који је најпре захватио унутрашњост гараже и аутомобил који се ту налазио, затим су се пламен и врели продукти сагоревања, чији је производ сагоревања смртно опасан гас угљен-моноксид, неконтролисано раширили из гараже на повезани стамбени објект у наставку исте, захватајући приземни део и спратни део објекта, изазивајући конкретну опасност по живот и тело оштећених, јер је у том тренутку у приземљу куће спавао оштећени ДД, док је БЂ спавала на спрату куће, коју су у раним јутарњим часовима пробудили звуци пуцања, ломљаве стакла и шиштања, те је она устала и видела да је дошло до избијања пожара, након чега је одјурила да пробуди ..., који је почео да се гуши од нагутаног дима и чада око себе, па су успели да се избаве од пламена, који је на и у стамбеном објекту и гаражи уз објект, те покућству оштећених, причинио имовинску штету у износу који прелази 4.000.000,00 динара, док се у међувремену окривљени ГГ удаљио са лица места до кола, у којима га је чекала осуђена, те су се заједно удаљили са места догађаја.

Насупрот жалбеним наводима бранилаца окривљених, првостепени суд је правилно поступио када је прихватио одбране окривљеног ГГ из претходног поступка од 23.12.2019. године, окривљених ВВ и ББ од 24.01.2019. године, при којима су окривљени ВВ и окривљени ББ у целости остали и приликом другог саслушања пред јавним тужиоцем, налазећи да су јасне, детаљне, међусобно сагласне и допуњујуће. Наиме, из наведених одбрана првостепени суд је утврдио радње које су окривљени предузимали понаособ, а које су напред детаљно наведене, разлоге због којих су то чинили, ко је кога и како ангажовао, из ког разлога - ради извршења кривичног дела изазивање опште опасности, при чему не постоји никаква противречност између одбрана наведених окривљених, као ни мотива због којих је сваки од њих прихватио да изврши оно што је претходни од њега тражи, због чега чега су жалбени наводи бранилаца окривљених којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, уз указивање на разлике у казивању окривљених везано за износ новца који је окривљени АА требало да преда ББ, затим овај, окривљеном ВВ, и на крају окривљени ВВ, непосредном извршиоцу, окривљеном ГГ, без икаквог значаја и истима се не доводи у сумњу претходни закључак првостепеног суда.

Окривљени АА је негирао да је предузео радње за које се терети, наводећи да није ангажовао окривљеног ББ да пронађе неко лице које би ради опомене запалило возило оштећеног ДД у гаражи у ул. ..., објаснивши да током сусрета у ресторану "...", на ту тему није разговарао, већ да га је окривљени ББ другом приликом у кафићу "...", питао да ли би могао нешто да помогне, како би ЖЖ, која је запослена у ...,

напредовала, те да му је окривљени ББ рекао да ће ценити ако то узме у обзир, као и да ће наћи решење да га ДД и ЗЗ оставе на миру и на тај начин му се одужити.

Оцењујући овакву одбрану окривљеног АА, првостепени суд је правилно поступио када исту није прихватио, будући да је оповргнута одбраном окривљеног ББ са записника пред јавним тужиоцем Другог ОЈТ у Београду од 24.01.2019. године, при којој је остао и 19.02.2019. године, тврдећи да му је управо окривљени АА тражио услугу да пронађе неко лице које би запалило аутомобил ДД. Наиме, окривљени ББ је у одбрани датој у претходном поступку је на јасан и детаљан начин описао ток и садржину разговора који је водио са окривљеним АА у тренутку када су остали насамо приликом прославе у ресторану “...” наводећи шта је и због чега, конкретно од њега окривљени тражио, а садржина његове одбране детаљније је интерпретирана у образложењу побијане пресуде. Имајући у виду природу односа између наведених окривљених, о којој се окривљени ББ, изјашњавао првостепени суд је, насупрот жалбеним наводима бранилаца окривљеног АА, правилно закључио да је овај окривљени, из разлога што су ЖЖ, (иначе запослена ...) и ...окривљеног АА, ..., очигледно био лице од поверења окривљеном АА, који је управо због таквог односа имао мотив и слободу да затражи помоћ и услугу од окривљеног ББ, да пронађе лице од поверења како би у виду опомене запалило предметни аутомобил, ради решења проблема који је имао са оштећеним који се бавио ... У прилог оваквог закључка иду и наводи одбране самог окривљеног АА, који је, изјашњавајући се о наводима окривљеног ББ, везано за ДД и ЗЗ, ..., као и на понуду окривљеног ББ у вези проналаска решење како би га оставили на миру, навео да ДД према њему (окривљеном АА), гаји патолошку мржњу, те да му није сметало да их ... (окривљени ББ), убеди да престану да га малтретирају. Надаље, првостепени суд је, оцењујући напред наведену одбрану окривљеног ББ правилно закључио да је исти имао мотив да окривљеном АА пружи такву услугу, јер је заузврат очекивао његову помоћ у вези са напредовањем ..., као и помоћ у његовом и животу његове породице, рачунајући на ... утицај окривљеног АА, који је имао ...

Касније измењене наводе одбране окривљеног ББ са главног претреса, дате на начин како би усагласио своју одбрану са одбраном окривљеног АА, уз објашњење да је он иницирао сусрет са окривљеним АА, као и да је његова идеја била да пронађе решење да ... против првоокривљеног од стране ..., престане, односно да се ауто ДД оштети, а не запали, како је то првобитно тврдио. првостепени суд с правом није прихватио, из разлога који су детаљније образложени у побијаној пресуди.

Наиме, током поступка је утврђено да ниједан од окривљених, осим окривљеног АА, није познавао оштећеног ДД, нити је са њим имао било какав неспоразум, нити нерашчишћен однос, па самим тим окривљени ББ, ВВ и ГГ, нису имали никакав мотив да на било који начин науде оштећеном ДД. Напротив, такав мотив је имао једино окривљени АА, те је, према правилном закључку првостепеног суда, очигледно да до ангажовања наведених окривљених ради извршења предметног кривичног дела не би дошло без иницијативе, која је потекла од стране окривљеног АА.

Оцењујући измењене одбране окривљеног ВВ и окривљеног ББ, првостепени суд је у образложењу побијане пресуде на странама 198.-200., дао јасне, логичне и аргументоване разлоге из којих није прихватио одбрану окривљених из ове фазе

поступка, због чега су и жалбени наводи бранилаца ових окривљених којима се понављају њихове одбране са главног претреса и истиче да не постоје докази да су окривљени предузели радње за које се терете, оцењени као неосновани.

Наиме, окривљени ВВ је у одбрани на главном претресу навео да му је окривљени ББ рекао да има проблем са неком битангом и барабом и питао га да ли би могао да нађе неког да помогне да се оштети ауто, објаснивши да се након тога видео са ГГ, те да му је пало на памет “луда идеја”, да га пита да ли би он можда оштетио кола, те да је тада, можда направио велику грешку, јер је ГГ рекао не оно што га је питао окривљени ББ – да оштети ауто, већ му је рекао: “Мали јел можеш да сјебеш један ауто?”, на шта му је ГГ одговорио: “Бураз, одрадићу ја то теби”, с тим што је објаснио да он под “сјебати” подразумева да то значи полупати стакла, избушити гуме, префарбати ауто, просути уље по ауту или било шта друго, истичући да ниједног момента није поменуо упалити, палити, јер му ни окривљени ББ ниједног момента није рекао упалити, запалити или било шта друго, те да му није јасно како се ГГ одлучио то да уради.

Оваква измењена одбрана окривљеног ВВ са главног претреса, осим што је у супротности са његовом одбраном из претходног поступка од 24.01.2019. године, у супротности је и са одбранама окривљеног ГГ од 23.12.2018. године, у којој је навео да је окривљени ВВ тражио од њега да се запали предметни аутомобил, као и одбраном окривљеног ББ од 24.01.2019. године, у којој је навео да је тражио од окривљеног ВВ да пронађе лице које би ради опомене запалило аутомобил. Према правилном закључку првостепеног суда, одбрана окривљеног ВВ са главног претреса усмерена је на избегавање кривице, јер је окривљени очигледно желео да прикаже да је окривљени ГГ сам донео одлуку да се аутомобил запали, иако то од њега нико није тражио, што је, и по оцени овог суда, неживотно и нелогично, да окривљени ГГ предузме већи интензитет криминалних радњи од оних које су од њега тражене, а како је правилно закључио и првостепени суд.

Што се тиче навода одбране окривљеног ВВ са главног претреса у којој је тврдио да је пре давања исказа пред јавним тужиоцем дана 24.01.2019. године био киднапован из притвора Централног затвора у Београду и одведен на Макиш, где је од старне полицијских службеника вршен притисак, тако што је од њега тражено да каже “да је целу причу око паљења возила оштећеног ДД организовао окривљени АА и да су се сви окривљени – АА, ББ, ВВ и ГГ пре извршења дела састали и договарали о начину извршења истог”, првостепени суд је правилно поступио када овакву одбрану није прихватио, налазећи да је неуверљива и недоследна, јер је окривљени приликом изношења својих одбрана покушавао да исту уподоби са сваком фазом поступка, као и са изведеним доказима.

Наиме, окривљени ВВ у одбрани коју је дао истог дана, када је наводно извођен из притвора Окружног затвора у Београду, пред замеником јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду, није изјавио ништа од онога што су му, наводно, полицијски службеници сугерисали да каже, а на који записник од 24.01.2021. године, ни окривљени, нити његов изабрани бранилац, нису имали примедби, чак штавише окривљени је при оваквој одбрани остао и приликом поновног испитивања пред замеником јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду дана 20.02.2019. године.

Осим тога, напред наведена одбрана окривљеног ВВ оповргнута је исказом сведока ИИ, који је у свом исказу на главном претресу негирао тврдњу окривљеног да је извођен из зграде Окружног затвора у Београду дана 24.01.2019. године, објаснивши да се о сваком извођењу води евиденција. Овакав исказ сведока правилно је прихваћен од стране првостепеног суда, будући да је потврђен писаном документацијом, и то извештајем Министарства правде РС, Управе за извршење кривичних санкција Окружног затвора у Београду број 713-292/2020 од 12.03.2020. године, из којег произлази да је окривљени изведен из притворске јединице ради саслушања пред замеником Другог ОЈТ у Београду, које је обављено у просторијама Окружног затвора.

Надаље, првостепени суд је, оцењујући одбрану окривљеног ББ са главног претреса, нашао да је иста неуверљива, недоследна и усмерена на избегавање кривице, због чега је с правом није прихватио. Наиме, окривљени ББ је на главном претресу тврдио да окривљени АА од њега није тражио да пронађе некога да запали аутомобил оштећеног ДД, већ да је сам донео одлуку да пронађе неко лице које ће оштетити, а не запалити возило оштећеног, те је у те сврхе затражио од окривљеног ВВ да пронађе неко лице које би оштетило возило оштећеног, гребањем, префарбавањем, лупањем стакла. Овако измењена одбрана окривљеног ББ, и по оцени овог суда, дата је у циљу избегавања кривице и побољшања свог процесног положаја, јер окривљени није спорио да је учинио блаже кривично дело. Осим тога, као што је наведено и код оцене одбране окривљеног ВВ, нелогично је и неживотно да посредовањем окривљеног ББ, наредни посредник, као и извршилац кривичног дела предузму већи интензитет криминалних радњи од оних које су од њих тражене.

Наводи одбране окривљеног ББ да је исказ пред замеником јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду дана 24.01.2019. године, дао под обманом, оцењени су као неуверљиви и као такви с правом нису прихваћени од стране првостепеног суда, а из разлога који су у претходном делу образложења детаљније наведени приликом оцене жалбених навода браниоца окривљеног ББ којима се оспорава законитост овог доказа.

Првостепени суд је у образложењу побијане пресуде дао и разлоге из којих није прихватио исказ сведока ЖЖ, ... окривљеног ББ, због чега се неосновано жалбом браниоца овог окривљеног оспорава оцена исказа сведока, као и оцена одбране окривљеног ББ са главног претреса.

Чињеница да окривљени АА није познавао непосредног извршиоца, окривљеног ГГ, нити су време и начин извршења кривичног дела икада били тема окривљеног ББ са било којим окривљеним, као и да сазнање о начину на који је паљење аутомобила оштећеног извршено, те времену када ће се то догодити, имају само окривљени ГГ и правноснажно осуђена ЕЕ, а на чему браниоци окривљених АА, ББ и ВВ у жалбама посебно инсистирају, без утицаја је на правилност закључка првостепеног суда да су сви окривљени имали свест о последици кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, о чему је у претходно делу образложења било више речи, јер за постојање овог кривичног дела није ни потребно да се подстрекач од кога је потекла иницијатива за извршење кривичног дела, познаје са непосредним извршиоцем, нити је неопходно да умишљај подстрекача и подстрекаваних лица у низу обухвати и начин на који је извршилац предузео радње паљења аутомобила оштећеног. Због тога су жалбени

наводи бранилаца окривљеног изјављени у овом правцу, оцењени као неосновани, с обзиром на правилан закључак првостепеног суда да су сви окривљени имали јасну свест да ће паљењем возила у гаражи оштећеног наступити конкретна опасност за живот и тело оштећених, а која је и наступила.

Што се тиче жалбених навода бранилаца окривљених да је првостепени суд извео као доказ пресуду Другог основног суда у Београду СПК бр.524/18 од 24.12.2018. године, правноснажну дана 24.12.2018. године, којом је окривљена ЕЕ оглашена кривом због извршења кривичног дела изазивање опште опасности помагањем из члана 278 став 1 КЗ у вези члана 35 КЗ, али да је пропустио да цени шта је из ње утврдио, исти су без значаја, јер пресуда у односу на радње осталих окривљених није ни заснована на исказу ове окривљене, већ на напред наведеним признањима окривљених ББ, ВВ и ГГ, а осим тога, окривљена ЕЕ говори о ономе што јој је рекао окривљени ГГ.

Међутим, основано се жалбама бранилаца окривљених АА, ББ и ГГ, побија првостепена пресуда због повреде кривичног закона тако што се истиче да током поступка није доказано да је услед дела из члана 278 став 1 КЗ наступила штета великих размера, те да је првостепени суд повредио кривични закон када је наведене окривљене огласио кривим за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288 став 1 КЗ у вези са чланом 278 став 1 КЗ.

Наиме, првостепени суд је на основу обављених вештачења која су детаљније анализирана у побијаној пресуди, правилно утврдио да укупна висина штете која је настала на и у стамбеном објекту, гаражи уз објекат, те покућству оштећених ДД и ЋЋ прелази износ преко 4.000.000,00 динара, како је и наведено у изреци побијане пресуде, односно да иста, према разлозима образложења датим на страни 192 износи 4.148.586,13 динара.

С обзиром на овако утврђену висину штете, по налажењу већа Апелационог суда у Београду, основано жалбама бранилаца наведених окривљених побија првостепена пресуда у погледу правне квалификације кривичног дела за које су окривљени АА, ББ и ГГ оглашени кривим, јер је првостепени суд, позивајући се на правно схватање Кривичног одељења Врховног суда Србије од 20. и 27. марта 2002. године (омашком у куцању бројева у образложењу побијане пресуде на страни 208. наведено је да је схватање из 2022. године). погрешно закључио да је у конкретном случају наступила тежа последица у виду штете великих размера, у смислу одредбе члана 288 став 1 КЗ.

Наиме, према правном схватању усвојеном на седници Кривичног одељења Врховног суда Србије 17.04.2006. године, “штета великих размера” код неодређених вредности као обележја неких кривичних дела у Кривичном законiku, у конкретном случају кривичног дела тешко дело против опште сигурности, постоји када вредност прелази износ од 6.000.000,00 динара, а што овде није случај.

Због тога је Апелациони суд у Београду, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљених АА, ББ и ГГ, преиначио првостепену пресуду у погледу правне квалификације кривичног дела за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, тако што је кривично-правне радње наведених окривљених описане у изреци побијане пресуде, квалификовао као кривично дело изазивање опште опасности из члана 278

став 1 КЗ, и то у односу на окривљене АА и ББ, подстрекавањем у смислу члана 34 КЗ, који облик саучесништва је у претходном делу образложења детаљније образлаган, док је у односу на окривљеног ВВ правна квалификација остала неизмењена јер је овај окривљени првостепеном пресудом и оглашен кривим за кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ у вези са чланом 34 КЗ.

С обзиром да овај суд није прихватио жалбене наводе бранилаца окривљених, да се у радњама њихових браћеника стичу обележја кривичног дела оштећење туђе ствари из члана 212 КЗ, то је делимично усвојио жалбе наведених бранилаца, у погледу правне квалификације кривичног дела.

Овде треба напоменути да је Апелациони суд у Београду имао у виду да у изреци побијане пресуде и даље егзистира “штета великих размера”, међутим, како се ради о правном појму, код чињенице да је несумњиво утврђена висина штете како је описано у изреци пресуде, која износи преко 4.000.000,00 динара, односно да се ради о износу штете од 4.148.586,13 динара, како је наведено у образложењу побијане пресуде, овај суд је не мењајући овако утврђено чињенично стање у погледу висине штете коју су претрпели оштећени, након одржане седнице већа, могао да изврши преквалификацију кривичног дела, на начин како је учинио.

Имајући у виду овако донету одлуку, без значаја су жалбени наводи бранилаца окривљених АА, ББ и ГГ, којима се оспорава закључак првостепеног суда да су њихови браћеници били свесни да својим радњама могу проузроковати теже дело, али су олако држали да до тога неће доћи или да ће то моћи спречити.

Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе бранилаца окривљених и окривљеног АА, којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања, па је нашао да су исти без утицаја на доношење другачије одлуке.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а по жалбама бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, а поводом жалбе окривљеног АА, по службеној дужности у смислу одредбе члана 451 став 2 ЗКП, Апелациони суд у Београду је нашао да су жалбе основане.

Наиме, првостепени суд је одлучујући о висини казне коју ће изрећи окривљенима, од олакшавајућих околности на страни окривљеног АА, ценио његове личне и породичне прилике, да се ради о породичном човеку, оцу двоје пунолетне деце, те да раније није осуђиван, док је од отежавајућих околности ценио да је као подстрекач, саучесник извршења кривичног дела остварио висок интензитет угрожености заштићеног добра, да је кривично дело извршио из ниских побуда, јер је ..., ..., ..., одлучио да, ..., предузме недозвољене радње, а све у циљу опомене оштећеног ДД да престане да ..., те га је осудио на казну затвора у трајању од 5 (пет) година, у коју ће му се урачунати време provedено у притвору, ближе наведено у изреци пресуде.

У односу на окривљеног ББ, првостепени суд је ценио чињеницу да је у питању породичан човек, отац двоје малолетне деце, да је својим признањем које је дао током претходног поступка, значајно допринео утврђивању чињеничног стања, док је од

отежавајућих околности ценио чињеницу да је остварио висок интензитет угрожености заштићеног добра, да је кривично дело извршио из ниских побуда, да је захтев окривљеног АА да пронађе неко лице које би запалило возило оштећеног, прихватио из користољубља, да би тиме обезбедио бољи статус ..., рачунајући на његов утицај и моћ ..., те га је осудио на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у коју ће му се урачунати време проведено у притвору, ближе наведено у изреци пресуде.

Надаље, првостепени суд је окривљеном ВВ од олакшавајућих околности ценио чињеницу да се ради о неосуђиваном лицу, да је окривљени признањем извршења кривичног дела пред јавним тужиоцем значајно допринео утврђивању чињеничног стања у овом поступку, затим да се ради о породичном човеку, оцу троје малолетне деце, док је од отежавајућих околности ценио да је кривично дело извршио из користољубља, да је својим делом остварио висок интензитет угрожености заштићеног добра, те да током поступка није изразио жаљење, ни кајање због извршеног кривичног дела, те га је осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) месеци, у коју ће му се урачунати време проведено у притвору ближе наведено у изреци пресуде.

У односу на окривљеног ГГ, првостепени суд је ценио да је окривљени својим признањем датим пред јавним тужиоцем у претходном поступку допринео утврђивању чињеничног стања, док је од отежавајућих околности, ценио његову вишеструку осуђиваност, између осталог и због кривичног дела са елементима насиља, те да је извршењем кривичног дела остварен висок интензитет угрожености заштићеног добра, као и да је кривично дело извршио из ниских побуда, да би му окривљени ВВ отписао постојећи новчани дуг и да би посебно извршењем кривичног дела прибавио новчану награду од овог окривљеног, па га је осудио на казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци,

Међутим, по оцени Апелационог суда у Београду, основано се жалбама бранилаца наведених окривљених оспорава правилност одлуке о висини казне, на коју су окривљени осуђени првостепеном пресудом, имајући пре свега у виду да је овај суд извршио преквалификацију са тежег на блаже кривично дело у односу на окривљене АА, ББ и ГГ, а што свакако оправдава одмеравање блаже казне. Осим тога, првостепени суд у односу на окривљене ББ, ВВ и ГГ није у довољној мери ценио чињеницу да су у претходном поступку признали извршење кривичног дела, чиме су значајно допринели утврђивању чињеничног стања у овом кривичном поступку, док је у односу на окривљеног АА пропустио да цени његову старосну доб (окривљени је рођен ... године), а у односу на окривљеног ГГ није ценио чињеницу да је исти отац малолетног детата, које околности су, у смислу одредбе члана 54 КЗ, од значаја код одмеравања казне, како се основано указује у жалбама његових бранилаца.

У односу на окривљеног ВВ првостепени суд је приликом одмеравања казне пропустио да цени да је, према налазу и мишљењу судског вештака др Светислава Мишковића од 02.11.2022. године, способност окривљеног да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима била смањена, те је ову околност Апелациони суд у Београду ценио као олакшавајућу.

Ценећи све наведене олакшавајуће околности, Апелациони суд у Београду је преиначио првостепену пресуду усвајањем жалби бранилаца наведених окривљених и

по службеној дужности у смислу одредбе члана 451 став 2 ЗКП у односу на окривљеног АА, који није изјавио жалбу у овом правцу, тако што је окривљеног АА, осудио на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, окривљеног ББ, на казну затвора у трајању од 3 (три) године, окривљеног ВВ, на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци и окривљеног ГГ, на казну затвора у трајању од 4 (четири) године, у које ће им се урачунати време просведено у притвору ближе наведено у изреци. С обзиром да се окривљени ГГ налазио налазио у задржавању по другом предмету, то му овај суд у казну затвора није урачунао време проведено у задржавању од 18.12.2018. године до 20.12.2018. године, на које се бранилац позива жалби.

Имајући у виду да је за кривично дело изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ, за које су овом пресудом окривљени АА, окривљени ББ и окривљени ГГ оглашени кривим, прописана казна затвора од 6 месеци до 5 година и новчана казна, то је овај суд, поред наведених казни затвора, окривљенима изрекао и новчане казне у износу од по 100.000,00 динара, узимајући у обзир њихово имовно стање, а које су дужни да плате у року од 3 (три) месеца, од правноснажности пресуде. У случају да осуђени не плате новчану казну у одређеном року, суд ће, сходно одредби члана 51 став 2 КЗ, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 (један) дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Што се тиче окривљеног ВВ, првостепеном пресудом је оглашен кривим због кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278 став 1 КЗ у вези члана 34 КЗ, али му уз казну затвора није изречена и новчана казна, иако је обавезна за ово кривично дело. Међутим, с обзиром да у овом правцу јавни тужилац Другог ОЈТ у Београду није изјавио жалбу, Апелациони суд у Београду окривљеном ВВ није могао изрећи новчану, јер би тиме повредио закон на штету окривљеног.

По оцени Апелационог суда у Београду, казне затвора на које су окривљени осуђени овом пресудом, сразмерне су тежини извршеног кривичног дела и степену кривице окривљених и исте су нужне, али и довољне за постизање сврхе кажњавања из члана 42 КЗ, а у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција.

Првостепени суд је на основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, оштећену ЂЂ и оштећеног ДД упутио на парницу, ради остваривања имовинско-правног захтева, образлажући да подаци прикупљени током овог кривичног поступка нису пружали поуздан основ нити за делимично, нити за потпуно пресуђење о истом. Међутим, с обзиром да је висина штете утврђена, услови за досуђење имовинско-правног захтева били су испуњени, али како се у овом правцу није жалио јавни тужилац, већ се у овом делу пресуда побија једино жалбом браниоца окривљеног ББ, адвоката Зоре Добричанин Никодиновић, то првостепена пресуда није могла бити мењена у наведеном делу.

Такође се неосновано жалбом браниоца окривљеног ББ, побија првостепена пресуда и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, с обзиром да је првостепени суд правилном применом одредбе члана 264 став 1 ЗКП окривљене обавезао на плаћање трошкова кривичног поступка, о чијој висини ће бити одлучено

накнадно посебним решењем, сходно одредби члана 262 став 2 ЗКП.

Имајући у виду да је првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о кривичној санкцији, усвајањем жалби бранилаца окривљених, то је жалба јавног тужиоца Другог ОЈТ у Београду, којом се побија првостепена пресуда у овом делу, морала бити одбијена као неоснована.

Из изнетих разлога, а на основу одредбе члана 459 став 1 ЗКП и 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду одлучио је као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мирјана Јанковић Недић,с.р.

Председник већа-судија
Милимир Лукић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић